

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Didaci Covarrvvas A Leyva Toletani Episcopi Segobiensis
... Opera Omnia**

Covarrubias y Leyva, Diego de

Antverpiae, 1610

Cap. IIII. Hadriani Caesaris Rescriptvm De Mvliere Praegnante Ab
Aegyptiorvmet Graecorvm Legibvs Dedvctvm Fvisse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96570)

COVARRVVIAS

LIBR L QVARTI

CAPVT II.

IVSTINIANI ET CELSI IVRISCONSULTI RESPONSA DE HIPPOCENTAVRI STIPVLATIONE EX VARIIS AVCTOIBVS EXAMINANTVR.

Quo in loco sentit is Auctor, animal hoc naturâ esse non posse.

Ta quoque sentit Hammonius in lib. *negi. igneas*, quod (inquit) possibile est, & contingit aliquando esse ridiculâ fuerit si quis dicat esse impossibile: repugnantia enim loquetur. Quod autem non possibile est esse, neque esse contingit, ut non possibile est, neque contingit Centauros esse, ergo impossibile est esse, &c. Chrysolthomus etiam homil. 7. ad cap. 3. Epistol. ad Coloss. Hippocentauros monstra esse ficta testatur: & Aristot. lib. 2. Physic. ait, quod quemadmodum non inuenitur planta quæ ex vite & oleâ composita vinum ac oleum producat, ita non inuenitur animal ex homine & tauro conflatum. Scribit & Seneca Epist. 59. In rerum naturâ quedam sunt, quedam non sunt. & hæc autem quæ non sunt, rerum natura complectitur quæ animo succurrunt, tanquã Centauri, Gigantes, & quidquid aliud falsa cogitatione formatum habere aliquam imaginem capit, quamuis non habeat substantiam. Quin & Galen. loc. ab Auctor. cit. superioribus assentitur, optimis quæ demonstrat argumentis absurdam atque impossibilem esse Centauroform procreationem, ex quibus illud non potestum est; substantiam hominis & equi permisceri non posse: Et quamquam interdum monstra quasi ex homine & bruto conflata videntur, talem tamen affirmat Aristot. lib. 4. de generat. & corrupt. cap. 3. verè non esse mixtionem; Iam, inquit, quærum capite arietis, aut bouis referunt, idemque in cæteris membrum nominant animalis diuersi, vitulum capite pueri, & ouem capite bouis natam assueverunt. quæ omnia accidunt quidem causis supradictis, sed nihil ex his quæ nominantur, quamuis similitudo quedam generetur, &c. Plura de his Hieron. Magius miscellaneor. lib. 1. cap. 20.

Hippocentaurum in Thessalia natum, eodem die interiisse.

Constat monstrosos huiusmodi partus edi posse, exteriori quidem formâ tenus, ut ex Aristotele & Galeno supra notatum est, non tamen naturâ commixtionem: Præterea huiusmodi monstra vix vitâ ferre, sed statim ac edita sunt, emori: quemadmodum rectè annotauit Seruius ad verb. in *fo. rilius. vers. Virgil. 6. A. Enclid.*

Centauri in foribus stabulant Scyllaque bifformes
Adde quæ de Centauris copiose scribit Natalis Comes lib. 7. Mythologie vnde primû dicti, quâ causâ & quo victoriæ successu cû Lapithis pugnaverint, quâ formâ fuerint, & alia quæ fabulose ab antiquitate cõficta, mythologicè explicat idè Natalis.

CAP. III.

PRÆFECTVS CALCEATVS APVD IVRISCONSULTVM QVIS SIT INTELLIGENDVS ET DE MILITARI CALCEAMENTO.

Coerrare Calceatum.

Ita Florent. & Vulga. Cod. legunt. Ait autem I. C. ob incendia relinquenda Prefectum Vigilum oberrare calceatum, non alia ratione, quâ ut calcei presidio noctu securius ambulet per medios etiam ignes. Cuiac. lib. 3. obseruat. cap. 30. quibus verbis Romam obnoxia fuisse ex historiis patet: ijsq. arcendis varios varijs temporibus magistratus fuisse constitutos docet Brisson. lib. 2. selett. Antiq. cap. 8. Sunt tamen qui in l. 3. §. sciendum. ff. de offic. Praef. vig. Caligatum. legendû sentent; a caligâ, quod pedum non crurum indumentum fuisse, tradit Ioseph. Castalio obseruat. decad. 2. cap. 4.

Cum hamis & dolabris.

Hæc siue Amæ instrumenta sunt grandiora confixa longissimis contis, id est, longurijs; quibus ædificia incendijs compescendi aut extinguendi causa, disturbantur. Cuiac. loc. cit. Plin. in epist. ad Traian. Turnebus vero aduersar. lib. 19. ca. 23. Hamam sumi vult pro vasis aquarijs rotundioris formæ, & ventris globosioris, quibus ad extinguenda incendia uti solet, quod minus huic loco conuenire notaui D. Gothof. ad d. l. 3. & Brisson. d. c. 8. qui priorem interpretationem propter adiunctum dolabra verbum, probabiliorè credit. Quamquam apud Plautum in *milite gloriof.* & Columell. lib. 10. ita fumatur, ac de eo etiam intelligi videtur illud Iuuenalis. Satyr. 14.

Miserâ est magni custodia census:
Dispositis prædiues hamis vigilare cohortem
Seruorum, noctu Licinus iubet. — Vbitamen pro
hamis, armis legit Ioann. Britannicus.

CAP. III.

HADRIANI CAESARIS RESCRIPTVM DE
MVLIERE PRÆGNANTE AB AEGYPTIO.
RVM ET GRÆCORVM LEGIBVS
DE DVCTVM FVISSE.

Prægnantis mulieris quæ damnata sit corporis pœnam differri quoad pariat.

Et ita Senatus Mediolanens. iussit seruari in quadam Vrfinâ Meletâ capitaliter condemnatâ. Clar. lib. 5. practie crimin. §. final. quest. 97. num. 5. & hoc locum habet non solum in pœna vltimi supplicii, sed etiam in quacumque alia pœna corporali: quemadmodum de fustigatione tradit Clar. d. loc. & de mutilatione membrorum Menoch. de arbitrar. iudic. lib. 1. q. 86. num. 12. & 13. ac de pœna relegationis si verosimiliter causaretur aliquod periculum in partu, Gomez. variar. resolut. tom. 3. cap. 13. num. 37. Nec interest an mulier tantam sit prægnas vnus diei, nec etiam an in ipsa custodia ipsoque carcere prægnas facta sit. D. Gothofred. ad l. prægnantis. 3. verb. prægnantis. ff. de pœn. licet ex adulterio dolose & fraudulenter euitandæ pœnæ causa. Gomez. variar. resolut. tom. 3. cap. 13. num. 37. Baiard. ad Clar. §. fin. d. q. 97. versic. differtur etiam. eò quod hoc privilegiû differendi supplicii vel suspendendæ executionis non fit causa mulieris, sed causa partus.

iii

Ercâ:

